

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені Ігоря Сікорського» ФАКУЛЬТЕТ ПРИКЛАДНОЇ МАТЕМАТИКИ

Кафедра системного програмування та спеціалізованих комп'ютерних систем

Лабораторна робота №1

з дисципліни «Бази даних і засоби управління»

Виконав: студент III курсу

ФПМ групи КВ-83

Мягкова Дар'я Андріївна

Перевірив(ла): Павловський В.І.

Проектування бази даних та ознайомлення з базовими операціями СУБД PostgreSQL

Метою роботи ϵ здобуття вмінь проектування бази даних та практичних навичок створення реляційних баз даних за допомогою PostgreSQL.

Завдання роботи полягає у наступному:

- 1. Розробити концептуальну модель модель «сутність-зв'язок» предметної галузі, обраної студентом самостійно, відповідно до пункту «Вимоги до ER-моделі»;
- 2. Перетворити розроблену модель у схему бази даних (таблиці) PostgreSQL;
- 3. Виконати нормалізацію схеми бази даних до третьої нормальної форми (3HФ);
- 4. Ознайомитись із інструментарієм PostgreSQL та pgAdmin 4 та внести декілька рядків даних у кожну з таблиць засобами pgAdmin 4.

Концептуальна модель предметної області «Сервіс доставки їжі»

В концептуальній моделі предметної області «Сервіс доставки їжі» (Рисунок 1) виділяються наступні сутності та зв'язки між ними:

- 1. Сутність «Людина» з атрибутами: ID, телефон, ім'я, адреса;
- 2. Сутність «Замовлення» з атрибутами: ID, замовник, дата, страва;
- 3. Сутність «Заклад» з атрибутами: ID, телефон, назва, адреса;
- 4. Сутність «Страва» з атрибутами: ID, назва, вага, заклад;
- 5. Сутність «Ліцензія» з атрибутами: ID, заклад, номер ліцензії.

Один заклад може запропонувати кілька страв, тому між сутностями «Заклад» і «Страва» зв'язок R(1:N).

Людина може зробити кілька замовлень, тому між сутностями «Людина» і «Замовлення» зв'язок R(1:N).

В одному замовленні може бути кілька страв, та навпаки одна страва може бути присутня в кількох замовленнях, тому між сутностями «Замовлення» і «Страва» зв'язок R(N:M).

В одного заклада може бути одна ліцензія, тому між сутностями «Заклад» і «Ліцензія» зв'язок R(1:1).

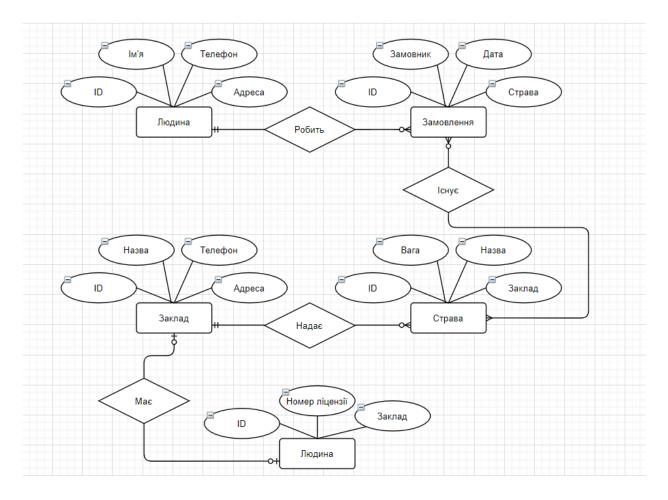

Рисунок 1 - Концептуальна модель предметної області «Сервіс доставки їжі»

Логічна модель (схема) БД «Сервіс доставки їжі»

В логічній моделі (Рисунок 2):

- 1. Сутність «Людина» перетворена в таблицю «Person»;
- 2. Сутність «Замовлення» перетворена в таблицю «Order»;
- 3. Сутність «Заклад» перетворена в таблицю «Restaurant»;
- 4. Сутність «Страва» перетворена в таблицю «Dish»;
- 5. Сутність «Ліцензія» перетворена в таблицю «License».

Оскільки відношення між замовленнями та стравами R(N:M), потрібно створити ще одну додаткову таблицю з закладами та стравами під назвою "Order/Dish".

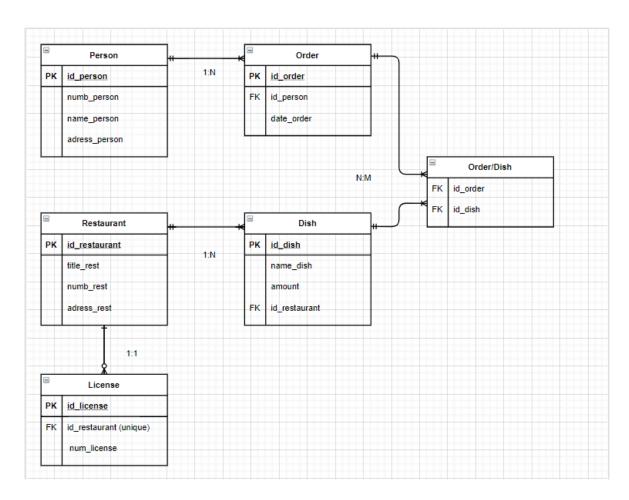

Рисунок 2 - Логічна модель предметної області «Сервіс доставки їжі»

Опис структури БД

Сутність	Атрибут	Tun
	id person - унікальний ID замовника	Числовий (РК)
Person	numb_person – телефон замовника	Текстовий
(інформація про	name_person – ім'я замовника	Текстовий
замовника їжі)	address_person – адреса замовника	Текстовий
Restaurant	id restaurant - унікальний ID закладу	Числовий (РК)
(інформація про	title rest – назва закладу	Текстовий (ТК)
` 1 1		
заклад, що нада ϵ	numb_rest – телефон закладу	Текстовий
«послугу»)	address_rest – адреса закладу	Текстовий
Dish (інформація	id dish - унікальний ID страви	Числовий (РК)
про страву, що	name dish – назва страви	Текстовий
може бути	amount – «вага» страви	Текстовий
замовлена)	id_restaurant – ID закладу, що надає страву	Числовий (FK)

Order (інформація	id_order - унікальний ID замовлення	Числовий (РК)
про замовлення)	id_person – ID замовника	Числовий (FK)
	date – дата замовлення	Текстовий
Order/Dish	id_order - ID замовлення	Числовий (FK)
(інформація про	id_dish - ID страви	Числовий (FK)
замовлення та		
страву)		
License	id_license – унікальний ID ліцензії	Числовий (РК)
(інформація про	id_restaurant – ID закладу	Числовий (FK unique)
ліцензію закладу)	num_license – номер ліцензії закладу	Текстовий

Структура БД «Сервіс доставки їжі»

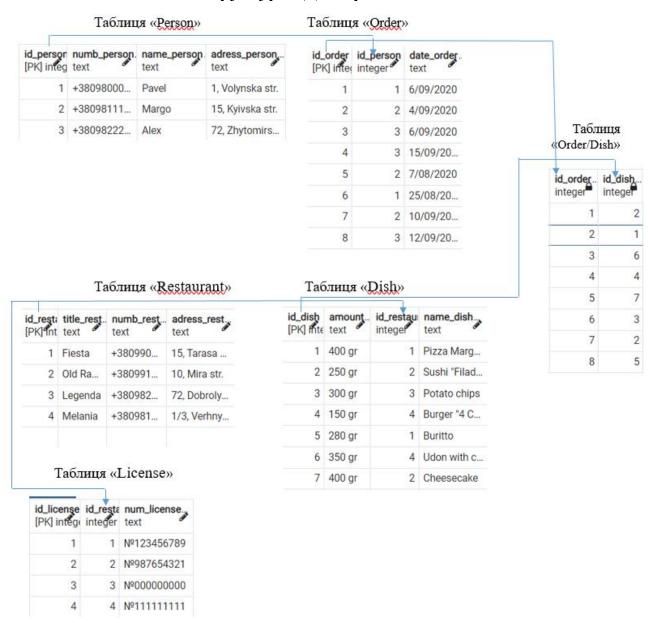

Рисунок 3 - Структурна модель предметної області «Сервіс доставки їжі»

Схема відповідає 1НФ тому, що кожний стовбець таблиці ϵ атомарним і кожний запис ϵ унікальним.

Схема відповідає 2НФ тому, що схема відповідає 1НФ і всі таблиці мають первинні ключі, і кожен неключовий атрибут функціонально залежить від первинного ключа, а не його частини.

Схема відповідає ЗНФ тому, що схема відповідає 2НФ і всі атрибути залежні тільки від первинного ключа (в ній немає транзитивних залежностей між неключовими атрибутами).

Структура БД «Сервіс доставки їжі» в pgAdmin 4

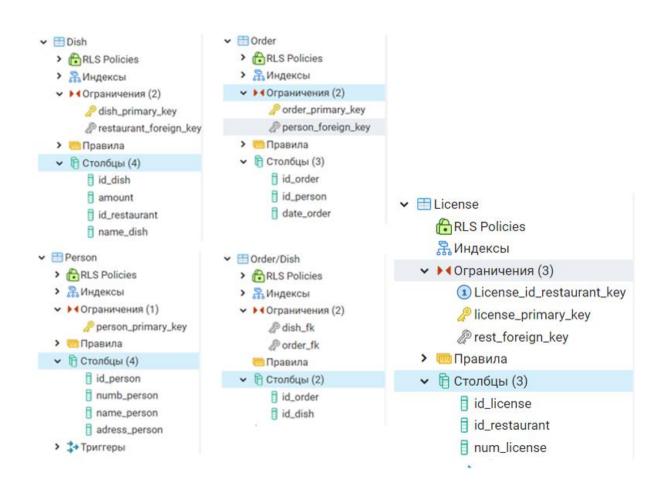

Рисунок 4 - Структура предметної області «Сервіс доставки їжі» в pgAdmin 4

Опис таблиць БД «Сервіс доставки їжі» в pgAdmin 4

```
CREATE TABLE public."Person"
(
    id_person integer NOT NULL,
    numb_person text NOT NULL,
    name_person text COLLATE pg_catalog."default" NOT NULL,
    adress_person text COLLATE pg_catalog."default" NOT NULL,
    CONSTRAINT person_primary_key PRIMARY KEY (id_person)
)

TABLESPACE pg_default;

ALTER TABLE public."Person"
    OWNER to postgres;
```

```
CREATE TABLE public."Restaurant"
(
    id_restaurant integer NOT NULL,
    title_rest text COLLATE pg_catalog."default" NOT NULL,
    numb_rest text NOT NULL,
    adress_rest text COLLATE pg_catalog."default" NOT NULL,
    CONSTRAINT restaurant_primary_key PRIMARY KEY (id_restaurant)
)

TABLESPACE pg_default;

ALTER TABLE public."Restaurant"
    OWNER to postgres;
```

```
CREATE TABLE public."Order"
    id_order integer NOT NULL,
    id_person integer NOT NULL,
    date_order text NOT NULL,
    id_dish integer NOT NULL,
    CONSTRAINT order_primary_key PRIMARY KEY (id_order),
    CONSTRAINT person_foreign_key FOREIGN KEY (id_person)
        REFERENCES public. "Person" (id_person) MATCH SIMPLE
        ON UPDATE CASCADE
        ON DELETE CASCADE
TABLESPACE pg_default;
ALTER TABLE public. "Order"
    OWNER to postgres;
CREATE TABLE public. "Dish"
    id_dish integer NOT NULL,
    amount text NOT NULL,
    id_restaurant integer NOT NULL,
    name_dish text NOT NULL,
    CONSTRAINT dish_primary_key PRIMARY KEY (id_dish),
    CONSTRAINT restaurant_foreign_key FOREIGN KEY (id_restaurant)
        REFERENCES public. "Restaurant" (id_restaurant) MATCH SIMF
        ON UPDATE CASCADE
        ON DELETE CASCADE
)
TABLESPACE pg_default;
ALTER TABLE public. "Dish"
    OWNER to postgres;
```

```
CREATE TABLE public. "Order/Dish"
    id_order integer NOT NULL,
    id_dish integer NOT NULL,
    CONSTRAINT order_fk FOREIGN KEY (id_order)
        REFERENCES public."Order" (id_order) MATCH SIMPLE
        ON UPDATE CASCADE
        ON DELETE CASCADE,
    CONSTRAINT dish_fk FOREIGN KEY (id_dish)
        REFERENCES public. "Dish" (id_dish) MATCH SIMPLE
        ON UPDATE CASCADE
        ON DELETE CASCADE
)
TABLESPACE pg_default;
ALTER TABLE public. "Order/Dish"
    OWNER to postgres;
CREATE TABLE public. "License"
    id_license integer NOT NULL,
    id_restaurant integer unique NOT NULL,
    num_license text COLLATE pg_catalog."default" NOT NULL,
    CONSTRAINT license_primary_key PRIMARY KEY (id_license),
    CONSTRAINT rest_foreign_key FOREIGN KEY (id_restaurant)
         REFERENCES public. "Restaurant" (id_restaurant) MATCH SIMF
        ON UPDATE CASCADE
        ON DELETE CASCADE
TABLESPACE pg_default;
ALTER TABLE public. "License"
    OWNER to postgres;
```